

Обґрунтування
про внесення зміни до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»

Відповідно до частини шостої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» Кодекс системи передачі має відповідати вимогам нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.

15.12.2022 Радою Міністрів Енергетичного співтовариства було прийнято адаптовану версію Регламенту (ЄС) 2017/1485 від 02.08.2017 про встановлення настанов з експлуатації системи передачі електроенергії та Регламенту (ЄС) 2017/2196 від 24.11.2017 про встановлення мережевого кодексу з аварійних ситуацій в енергетиці та відновлення, положення яких Україна як Договірна сторона Енергетичного Співтовариства має імплементувати у визначені терміни.

З огляду на зазначене, НКРЕКП спільно з НЕК «УКРЕНЕРГО», як адміністратором кодексу системи передачі, розроблено проєкт постанови «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі», який спрямований на транспонування положень Регламенту (ЄС) 2017/1485 та Регламенту (ЄС) 2017/2196. Так, на засіданні НКРЕКП 06.05.2025 прийнято постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу системи передачі», яка набирає чинності 01.06.2025.

Пунктом 14.2 глави 14 розділу V Кодексу системи передачі, затвердженого постановою НКРЕКП, від 14 березня 2018 року № 309 (у редакції, що набирає чинності 01.06.2025) передбачено, що надзвичайна ситуація оголошується у разі наявності хоча б одного з критеріїв, а саме:

1) порушення меж операційної безпеки елементів системи передачі, викликаних виходом за межі граничних значень термічної стійкості, струму короткого замикання, частоти, статичної та динамічної стійкості, напруги (та/або реактивної потужності), визначених графіками напруги в контрольних точках системи передачі, рівні яких визначає оператор системи передачі (далі – ОСП) шляхом проведення відповідних розрахунків; порушення меж стійкості, що викликано та/або супроводжується хоча б одним із наступних випадків: зниженням запасу необхідних рівнів статичної стійкості в контрольних точках електричної мережі системи передачі, значення якого складає менше 8 % під час ситуації N-1 на основі розрахунків електричних режимів;

2) перевищенням порогових значень максимально допустимих перевантажень обладнання та тривалістю за періодами часу, з точки зору теплових характеристик елементів системи передачі та струмових навантажень відповідно до технічних документів, розроблених та затверджених ОСП; зниженням частоти електричного струму в об'єднаній

УВ
НКРЕКП
№957-22.1.2/25 від 21.05.2025
КЕП: Сідоров І. В. 21.05.2025 15:18
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

енергетичній системі (далі – ОЕС) України до значення рівного або меншого ніж 49,6 Гц, та відсутності необхідних резервів потужності в ОЕС України для відновлення значення частоти до 50,0 Гц; порушенням режиму допустимих перетоків в контрольованих перетинах (визначається для кожного контрольованого перетину інструкціями та положеннями, розробленими та затвердженими ОСП);

3) порушення узгодженого графіка міждержавних сальдо-перетоків електроенергії у режимі паралельної роботи ОЕС України (або її окремої частини) з енергетичними системами суміжних держав відповідно до угод, укладених із ОСП суміжних держав;

4) дефіцит потужності в ОЕС України впродовж періоду максимального навантаження протягом доби, на яку здійснюється прогнозування, для збалансування якого необхідно 4 та більше черг ГПВ;

5) знеструмлення ОЕС України або її окремих частин внаслідок дії режиму системної аварії (blackout state).

Водночас, відповідно до положень пункту 2 постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова НКРЕКП № 332) у разі оголошення надзвичайної ситуації торгівлі операції на ринку електричної енергії призупиняються, а вся відпущена/відібрана електрична енергія оплачується ОСП за середньоарифметичною ціною купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» у відповідному розрахунковому періоді за попередні 30 днів, у які ОЕС України не перебувала у надзвичайній ситуації.

Разом з цим, 05.05.2025 відбулась робоча нарада за участю представників НКРЕКП, Міністерства енергетики України, НЕК «УКРЕНЕРГО» та АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», за результатами якої визнано за доцільне внести зміни до Постанови НКРЕКП № 332, у частині визначення критеріїв, які є підставою для зупинки торгових операцій при настанні надзвичайної ситуації в ОЕС України. Так, за результатами зазначеної наради визнано за доцільне призупиняти торгові операції на ринку електричної енергії лише у разі настання надзвичайної ситуації в ОЕС України через знеструмлення ОЕС України або її окремих частин внаслідок дії режиму системної аварії (blackout state).

Так, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 16.05.2025 № 01/30366 та АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» листом від 13.05.2025 № 01-41/1145 надано пропозиції змін до Постанови НКРЕКП № 332 у частині визначення критеріїв, які можуть бути підставою для зупинки торгових операцій при настанні надзвичайної ситуації в ОЕС України.

У свою чергу, за результатами розгляду зазначених пропозицій, а також із урахуванням результатів зазначеної робочої наради за участю представників

НКРЕКП, Міністерства енергетики України, НЕК «УКРЕНЕРГО» та АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ», Департаментом енергоринку розроблено проєкт змін до Постанови № 332, яким передбачається призупинення торгових операцій на ринку електричної енергії лише у разі настання надзвичайної ситуації в ОЕС України через знеструмлення ОЕС України або її окремих частин внаслідок дії режиму системної аварії (blackout state), спричиненого втратою понад 50% споживання в контрольованій ОСП області регулювання (далі – Проєкт постанови).

З огляду на викладене та з метою забезпечення ефективного функціонування ринку електричної енергії, Департамент енергоринку пропонує до розгляду комісії питання щодо прийняття Проєкту постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025 та від 15 квітня 2025 року № 235/2025, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 2 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) абзац перший після слова «ситуації» доповнити словами, знаками, аббревіатурою та цифрами «внаслідок дії критерію, визначеного підпунктом 5 пункту 14.2 глави 14 розділу V Кодексу системи передачі, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 309, спричиненого втратою понад 50% споживання в контрольованій ОСП області регулювання (далі – критерій),»;

2) у підпункті 1:

в абзацах другому – сьомому знаки та слова «, та до першого дня (включно), після оголошення ОСП про припинення надзвичайної ситуації в ОЕС України» замінити словами та знаками «внаслідок дії критерію, та до першого дня (включно), після припинення дії критерію»;

в абзаці п'ятому слова «оголошення ОСП про припинення надзвичайної ситуації в ОЕС України» замінити словами «припинення дії критерію»;

3) у підпункті 2:

абзац другий після слова «ситуації» доповнити словами «внаслідок дії критерію», а слова «у якій було оголошено про припинення надзвичайної ситуації в ОЕС України» замінити словами «після припинення дії критерію»;

абзац п'ятий після слів «настання надзвичайної ситуації в ОЕС України» доповнити словами «внаслідок дії критерію», а слова «оголошення ОСП про припинення надзвичайної ситуації в ОЕС України» замінити словами «припинення дії критерію».

2. Ця постанова набирає чинності з 01 червня 2025 року.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО